

Kdo vydělá na zastropování

Dokončení ze strany 1

Vládní zastropování cen, které – projde-li Parlamentem ČR – se má v zálohách placených domácnostmi projevit od listopadu, v podstatě srovná rozdíl mezi dodavateli energií. Ceniky všech budou prakticky stejné.

„Hlavní riziko vidím v tom, že po zastropování cen prodejci energií přestanou ze strany svých klientů pocítovat tlak na co nejnižší prodejní cenu – protože tuto cenu bude hradit stát. Ti tak, i s pomocí různých záminek, mohou zvýšit své prodejní ceny nad úroveň, kterou by jinak byli nuceni nabízet v případě zachování dosavadního tržního tlaku,“ vypíchl pro LN Michal Skořepa, ekonom České spořitelny. Chce-li se vláda vyhnout situaci, kdy dodavatelé energií takto začnou zhusta vysávat erární pokladnu, měla by si dle Skořepy „velmi ostře hlídat obchodnické marže“.

Chybí limity spotřeby

Zdražení pro domácnosti však nastane tak jako tak, navzdory státní pomoci. U elektřiny znamená zastropovaná cena zdražení až o více než třetinu oproti ceníku společnosti ČEZ na dobu neurčitou. U plynu může jít i o dvojnásobek v porovnání s fakturou od Innogy za poslední rok.

Odborníci, které LN oslovily, označují stanovený národní strop cen energií za přijatelný kompromis. Negativně však hodnotí absenci alespoň nějakého limitu pro vyšší spotřeby.

Zastropovaná cena pro maloodběratele*

silová elektřina	6 Kč/kWh
plyn	3 Kč/kWh

Úsporný tarif – jak stát hodlá do konce roku přispět domácnostem na úhradu nákladů za elektřinu

Vedle zastropování cen se domácnosti má do konce roku týkat také úsporný tarif: každá domácnost, jež elektřinou jen svítí, a také ty, které s ní ohřívají vodu, dostanou **3500 korun**; částku **2000 korun** pak ty domácnosti, které elektřinou vytápějí. Pro příští rok se podoba úsporného tarifu má změnit.

Distribuční sazby elektřiny

Běžné spotřebiče, nízká spotřeba (D01d)	3500 Kč
Běžné spotřebiče, vyšší spotřeba (D02d)	3500 Kč
Ohřev vody, nižší spotřeba (D25d)	3500 Kč
Ohřev vody, vyšší spotřeba (D26d)	2000 Kč
Akumulační kamna (D35d)	2000 Kč
Přímotopy (D45d)	2000 Kč
Tepelná čerpadla (D56d)	2000 Kč
Elektrické topení (D57d)	2000 Kč

Zdroj: MPO

„Skutečnost, že ve vládním řešení boje proti drahým energiím chybí jakýkoliv mechanismus, který by odměňoval úspory energií, zvyšuje riziko, že energií nebude pro všechny dostatek,“ uvedl analytik společnosti Cyrrus Vít

Hradil. Vhodnou dobu pro zavedení limitu na spotřebu ale Česko propáslo, míní Jiří Gavor, ředitel Asociace nezávislých dodavatelů energií. „Limit by byl dobrý, ale jen za předpokladu, že by se na takovém mechanismu pracovalo

*maloodběratel je ten, kdo ročně spotřebuje do 630 MWh plynu a v případě elektřiny každý, kdo nepotřebuje vysoké napětí. Ceny jsou bez započtení nákladů na distribuci.

Od října stát domácnostem, ale i firmám poskytne také **pomoc v podobě odpuštění poplatků za OZE (obnovitelné zdroje)**. V případě domácností tak půjde o částku ve výši 599 korun s DPH za každou spotřebovanou MWh elektřiny. Tato pomoc bude poskytována od října 2022 do konce roku 2023.

Foto Shutterstock / Šk

energií ty domácnosti, jež si v poslední době zafixovaly cenu na vysokých hodnotách. A stejně tak ty, kterým touto dobou měla fixace končit a hrozilo jim, že budou platit násobky původních hodnot.

Neznamená to však, že se domácnosti už nemusejí svými účty za energii zabývat. Strop jen mírní blížící se další zdražení. „Lidé si mylně myslí, že zastropování přinese dramaticky nižší ceny. Zastropování pomůže mnoha lidem, nikoli však všem. Sociální pomoc některým rodinám bude nadále potřeba,“ uvedl pro LN plynárenský expert Vratislav Ludvík.

Konkurenční nevýhoda

Buď jak buď, určitou úlevu od energetické drahoty vládní cenový strop přinese. Pro příklad: kdo loni protopil plynem 33 tisíc korun, pro příští rok může počítat až s účtem za 82 tisíc. Ale bez vládního zásahu by to mohlo být i přes 130 tisíc korun. O něco mírnější růst přijde v případě faktur za proud, oproti stávajícímu nejběžnějšímu ceníku jde o zdražení o 20 až 30 procent.

Zastropování cen pro maloodběratele se týká i velké části malých a středních firem. Ty to kvitují. „Ale věčná otázka bude, zda zastropování nemohlo být nižší, zvláště s ohledem na ceny v okolních zemích. Když se u nás zastropovalo na vyšší úrovni než třeba na Slovensku, tak v případě exportu na podobné zahraniční trhy se české firmy dostávají, co se týče nákladů do konkurenční nevýhody,“ řekl Josef Jaroš, šéf Asociace malých a středních podniků a živnostníků.

s předstihem. Protože čím složitější kompenzační mechanismus děláte, tím menší je šance, že se dostane do praxe včas,“ řekl.

Ekonom Skořepa by hledání nástroje na vymáhání úspor nevzdával. „Je ale otázka, zda by vláda do-

kázala populaci o nutnosti tak ostrých energetických úspor v běžném životě přesvědčit,“ řekl. Jiné názory říkají, že dražota sama o sobě přiměje domácnosti šetřit.

Dle vyjádření expertů jsou vítězem národního cenového stropu

Čína dováží méně ropy, ruská pokladna krvácí

LUKÁŠ REŠL

PEKING/PRAHA Ropný apetit Číny se snižuje. Na nejlidnatější stát světa tvrdě doléhají restriktce spojené s nulovou tolerancí vůči nemoci covid-19. V lockdownech třetí více než šest desítek měst, zhruba 65 milionů jejich obyvatel se takřka nemůže pohnout. Příškrtená mobilita má logicky dramatický vliv na poptávku po pohonných hmotách, vyráběných z ropy. Poptávka po této surovině může po dvaceti letech setrvalého růstu klesnout, přesněji za letošek být nižší než v minulém roce. Vyplývá to z dat společnosti Energy Aspects, která poskytuje analýzy energetických komodit a globálních trhů.

Poptávka v Číně za letošek klesla oproti loňsku zhruba o pětinu. Stagnuje už od jara a dle celních údajů zveřejněných minulý týden se například v srpnu snížil dovoz ropy mezitím o 9,4 procenta. Propsaly se do něj zejména odstávkami ropných rafinérií v minulém měsíci, kdy třeba nezávislé rafinérské závody v centru provincie Šantung pracovaly v průměru jen na necelých 65 procent své kapacity. Důvodem byla nižší zisková marže z prodeje a také obavy z možných odstávek, zapříčiněných šířením nákazy koronavirem, uvedla čínská poradenská společnost pro energetiku JLC.

Podle Suna Jianana, analytika společnosti Energy Aspects, jsou provozy nezávislých zpracovatelů ropy rovněž daňově znevýhodňovány na úkor státních rafinérií. Právě nezávislé zpracovatelské subjekty se přitom podílejí na pětině celkového dovozu ropy do Číny.

Plány G7

Virem se v Číně od začátku roku nakazilo dle oficiálních údajů více než 6,5 milionu lidí, země ohlásila 25 tisíc úmrtí. Nulová tolerance Pekingu vůči covidu-19 vede ke

striktnímu omezení pohybu obyvatel země a potažmo i k poklesu spotřeby pohonných hmot a ropy obecně. Mobilita v největších čínských městech a jejich okolí se v prvním zářijovém týdnu propadla přibližně o 20 procent oproti poslednímu srpnovému týdnu. To vše se děje v době, kdy Evropa naléhá na Čínu a také Indii, aby podpořily cenový strop na ruskou ropu. V minulém týdnu se na něm dohodli zástupci centrálních bank ze skupiny ekonomicky nejvyspělejších zemí světa G7. Uzavřený pakt má ještě silněji ochromit financování války, již Ruská federace vede od konce února na Ukrajině.

Snížení čínské poptávky po ropě a produktech z ní má značný vliv na snižování cen ropy na globálním trhu

”

Příjmy ruského rozpočtu plynoucí z ropy (a také z plynu) v srpnu mezitím klesly o více než tři procenta na 671,9 miliardy rublů (zhruba 273 miliard korun), tedy na nejnižší úroveň od loňského června, protože Rusko v důsledku války prodává ropu se slevou a omezuje dodávky plynu do Evropy. Vyplývá to z údajů ruského ministerstva financí. Příjmy z ropy a plynu se na ruském státním rozpočtu podílejí více než třetinu.

Pokud by Čína skutečně přistoupila k takové politice, ruská státní pokladna by utrpěla značnou ztrátu ve svých příjmech. Jen za letoš-

ní květen se dovoz ruské ropy do Číny mezitím zvýšil o 55 procent a dosáhl tak nového rekordu. Rusko se díky tomu stalo největším dodavatelem ropy do Číny, z čela pomyslného žebříčku sesadila Saúdskou Arábií.

Podle analytika společnosti Energy Aspects jde o zlomový okamžik pro největšího dovozce ropy na světě. „Domníváme se, že dovoz ropy do Číny podstatně vzroste až v prvním čtvrtletí příštího roku,“ řekl Sun Jianan agentuře Reuters.

Podobně smýšlí i analytická společnost Rystad Energy, jež předpovídá, že Pekingem diktované striktní vırové restriktce – například poklesu poptávky po ropě – budou v Číně platit až do března příštího roku. „Pak by se poptávka měla zvýšit o jeden milion barelů denně,“ uvedl Mukesh Sahdev, vedoucí analytického oddělení pro obchodování s ropou. Snižování čínské poptávky po ropě má vliv na snižování cen ropy na globálním trhu. Od začátku června klesla cena lehké ropy Brent z tehdejších téměř 121 amerických dolarů (2925 korun) za barel na hodnotu 91,83 dolarů (2220 korun) za barel, jež platila toto pondělí.

Ruské počty

„Globální poptávka po ropě zůstává pod tlakem slábnoucí čínské ekonomiky a pokračujícího zpomalení ekonomik zemí Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD),“ uvádí zpráva Mezinárodní agentury pro energii. Očekává se však, že ceny ropy postupně začnou růst, protože v prosinci má vejít v platnost embargo Evropské unie na dovoz ruské ropy a pohonných hmot. Zákaz by měl snížit těžbu na území Ruska do února příštího roku na 9,5 milionu barelů denně, což je ve srovnání s únorem 2022 pokles o 1,9 milionu barelů denně, uvedla agentura Reuters.

Pátek

LIDOVÉ NOVINY 15. září 2022 - č. 37 - samostatně neprodejné

DALŠÍ DŮVOD,
PROČ SE TĚŠIT NA

PÁTEK

KRÁLOVNA A KRÁL

ALŽBĚTA II. a KAREL III.

Jaká byla britská královna doma,
mimo dohled kamer a médií?

A jaký měla vztah se svým
nejstarším synem Charlesem?